

Polkupyöräetu henkilöstön luontoisetuna

KH 05.02.2024 § 29
89/01.02.03/2024

Henkilöstöjohtamisen keskeisistä linjauksista päättää hallintosäännön 22 §:n mukaan kaupunginhallitus.

Polkupyöräetu on nykyaikainen liikuntaan ja henkilöstön hyvinvointiin kannustava luontoisetu. Pyöräily on myös kestävä kehityksen mukainen tapa liikkua ja näin osaltaan toimii hiilijalanjäljen alentamisessa. Polkupyöräetus tukee kaupunkistrategian kestävä ympäristön tavoitteita sekä henkilöstöpoliittisten linjausten painopisteitä (mm. työhyvinvoinnin edistäminen, ympäristövastuullinen toiminta ja kannustavat henkilöstöetuudet)

Työntekijälle syntyy polkupyöräetu, kun työnantaja antaa omistamansa tai leasing sopimuksella hankkimansa polkupyörän työntekijän käyttöön. Työsuhdepyörä on tarkoitettu työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön niin kodin ja työpaikan välisillä matkoilla kuin työ- ja vapaa-ajalla. Työsuhdepyöräetu koskee kaikkia tavallisia sekä sähköavusteisia polkupyöriä. Työntekijä voi valita millaisen pyörän hän haluaa. Eri toimijoilla on lukuisia eri vaihtoehtoja, mistä pyörän voi hankkia.

Pyöräedulle määritellään maksimiarvo (esim. 4 000 euroa). Pyöräpaketin hintaan voi sisältyä käyttäjän valitsemia pyörään kiinteästi kuuluvia varusteita (esim. lokasuojat ja polkimet). Mikäli työntekijä valitsee kalliimman pyörän tai haluaa lisävarusteita, jotka eivät kuulu pyöräetuuteen, hän vastaa näiltä osin kustannuksista itse.

Edusta sovitaan työntekijän/viranhaltijan kanssa osana tehtäväkohtaista palkkaa eli henkilölle maksettava rahapalkka alenee edun verovapaata arvoa vastaavasti. Pyöräedun verovapaa arvo määräytyy verohallinnon kulloinkin vahvistamien verotusarvojen mukaisesti (vuonna 2024 enintään 1200 euroa vuodessa eli 100 euroa/kk.)

Eläketurvakeskuksen tulkinnan mukaan palkanosaksi sovittu työsuhdepolkupyöräetu, joka vähentää rahapalkan määrää, kerryttää eläkettä. Siitä maksetaan työeläkevakuutusmaksut siitä huolimatta, että etu on verovapaa. Siitä maksetaan myös työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut, mutta ei sairausvakuutusmaksua.

Työsuhdepolkupyörä hankitaan yleensä leasing sopimuksella 12-48 kuukaudeksi. Siihen voi sisältyä varkausvakuutukset, varusteet sekä huoltopalvelut. Leasing sopimuksen pituus riippuu työsuhdepyörän hankintahinnasta. Maksimiaika on 60 kuukautta. Leasingkauden päätteeksi työntekijä voi lunastaa pyörän itselleen tai palauttaa sen palveluntuottajalle. Polkupyöräedun verovapauden ansiosta työntekijä säästää yleensä keskimäärin 20-30 % pyörän suoramarkkinahinnasta verrattuna siihen, että ostaisi pyörän kaupasta itse. Jos palvelusuhde päättyy kesken leasingkauden,

työntekijä voi palauttaa tai lunastaa työsuhdepyörän tai siirtää pyöräedun uudelle työnantajalle. Työntekijä vastaa palautuksen tai lunastuksen kustannuksista.

Markkinoilla on useita palveluntarjoajia, jotka hoitavat järjestelyt pyörien hankinnasta etuuden hallinnointiin ja talousraportointiin kuukausittaista toimisto- ja hallinnointikulua vastaan. Toimisto- ja hallinnointikulut ovat yleensä noin 12-18 €/kuukausi/pyörä, jolloin vuotuinen kustannus on 144-216 €/pyörä. Lisäksi on toimijoita, jotka ovat sisällyttäneet toimisto- ja hallinnointikulut työntekijältä palkasta perittävään kuukausierään, eivätkä siten peri ao. kustannusta työnantajalta. Tällöin työntekijän taloudellinen hyöty polkupyöräedusta on vähäisempi.

Työnantajan kustannusvastuu työsuhdepolkupyörään liittyen rajoittuu maksimissaan vain leasing-sopimuskumppanin polkupyöräkohtaiseen kuukausittaiseen toimisto- ja hallinnointikuluun. Työntekijä on itse kustannusvastuussa kaikista muista työsuhdepolkupyörään liittyvistä työnantajalle koituneista kustannuksista.

Työsuhdepolkupyöräedun ottaa yleensä käyttöön arviolta noin 10 %:n henkilöstöstä. Luontoisetu on ainakin alkuvaiheessa tarkoituksenmukaista kohdentaa vakituiseen henkilöstöön. Tämä tarkoittaisi Äänekosken kaupungilla noin 50 työntekijää. Toimisto- ja hallinnointikustannukset olisivat tämän perusteella arviolta yhteensä noin 7 200 – 10 800 euroa vuodessa (sis.alv), mikäli työnantaja maksaa ne.

Työnantajalla tulee olla vahvistettu pyöräetupolitiikka, jossa määritellään ehdot pyöräedun hyödyntämiseen (mm. edun piiriin kuuluvat, toimintatavat virka-/työsuhteen päättymisen ja palkanmaksun keskeytymisen osalta sekä edun käytännön toteutus palkanlaskennassa). Ennen pyöräedun käyttöönottoa, työntekijän tulee tutustua sopimusehtoihin ja allekirjoittaa sopimus. Pyöräetupolitiikka valmistellaan yhteistoiminnassa, mutta siitä päättää työnantaja.

Henkilöstöpalvelujen talousarviossa ei ole vuodelle 2024 työsuhdepolkupyöräedun hallinnointia varten määrärahaa. Mikäli etuus otetaan käyttöön vuonna 2024, hallinnointikustannukset tulee kattaa keskushallinnon määrärahoista. Määrärahavaraus tulee sisällyttää vuoden 2025 talousarvioon.

Kaikkien palveluntuottajalle tilitettävien rahavirtojen arvo sisältäen myös hankittavien pyörien ja varusteiden arvon on ilman arvonlisäveroa noin 50 000 euroa/vuosi. Kilpailutusvelvoitetta arvioitaessa toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen ennakoitu arvo lasketaan neljän vuoden perusteella. Hankinnan ennakoitu arvo on kokonaisuudessaan noin 200 000 euroa, joten palveluntarjoaja tulee kilpailuttaa.

Valmistelija

Henkilöstöjohtaja Arja-Leena Kriivarinmäki, puh. 0400 471 273.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus:

- 1) päättää ottaa käyttöön polkupyöräedun henkilöstön luontoisetuna edellä kuvatun periaatteen mukaisesti. Edusta sovitaan työntekijän/viranhaltijan kanssa osana tehtäväkohtaista palkkaa eli henkilölle maksettava rahapalkka alenee edun verotusarvon verran;
- 2) päättää, että työnantaja maksaa palveluntuottajan polkupyöräkohtaisen kuukausittaisen toimisto- ja hallinnointikulun (12-18 e/kk/pyörä). Arvioidut kustannukset ovat 7 200 – 10 800 euroa vuodessa (sis.alv); ja
- 3) päättää käynnistää kilpailutuksen edun ottamisesta käyttöön vuoden 2024 aikana.

Päätös

Hyväksyttiin.
